

Kuni 10. veebr. 1933 oli avalikeks tööks krediiti määratud 2 007 058 09 kr. (1932./33. a. talveks).

1932. a. registreerimisel liigitati töötuid I ja II liiki — selle järgi, kuidas registreerijad töötuid majandusliku kobeduse suunas hindasid. I liiki registreeriti need, keda arvati ilma abita hoopis nalja varaks jäävat, kuna II liiki asetati need töötud, kellest arvati, et nad veel täitsa nälgima ei pea. Seesugune abistamine näib küll vähemalt väga ebapraktiline olevat. Teiste maade kogemused õpetavad, et ka vaesumise teel võimalik ja kasulik on viletsusse langemist ära hoida, s. o. sel ajal ja nõnda appi tõtata, et inimene oma majanduslikku alust alal hoida, sellele ennast enne põhjalangemist uuesti toetada ja tuge leida võib.

2. Tööolud maal.

Põllumajandust on meil toetatud õige rohkesti, näiteks teravilja kaitse seadusega, kaupade väljaveo preemiatega, maksude kergendamise ja põllumajanduslike laenuade pikajalisteks ja odavaprotsendilisteks ümberkorraldamisega jne. Kahjuks ei tehta inimliku tööjõu hoidmiseks ja kaitsmiseks meie küla-des mitte nõnda palju, eriti mitte ka palgaliste põllutöölise suunas, keda ometi põllumajandus aasta-aastalt ja paratamatult vajab. Kui vähe maa töötute abistamiseks tehakse, seda näitab „Eesti Statistika Kuukiri (juuli-aug. 1932, lk. 396): „Täiesti ilma abita olnud töötute % oli valdades I liigis 87,4%, II liigis 91,8% ja alevites I l. 49,3%, II l. 62,9%. — Tartu-, Saare- ja Harjumaa ilma igasuguse abita jäänud töötute arv ulatub üle 90%, Valga-, Viljandi- ja Pärnumaa ilma igasuguse abita jäänud töötute arv jääb vähe alla 80%.“ Mis maal abistatud töötuisse puutub, selle kohta leidub eelmainitud „E. Statistika Kuukirjas“ lk. 395 järgmist: „1931./32. a. talvel jagati puudustkannatajatele maal hoolekande korras vallavalitsuste kaudu rukkijahu.“ Selle kõrval on vallad ise püüdnud „jõudu mööda“ toetada lasterikkaid perekondi „kas korduvalt või ühekordse toetuse teel“. Hädaabitööd maal olid „vähese ulatusega ja töötuid võeti tööle lühemaks ajaks“. — Me näeme, et abistamine toimus äärmiselt väikeses ulatuses!

Nõndasama osutavad statistika andmed, et härdamine tööliste maalt linna voolamise üle põhjendatud ei ole ja kui ikka edasi sellest kõnel-dakse, et tööpuuduse äravõitmine võimalik on tööta-töölise linnast maale surumise teel, neile seal väikesi käabuskohakesi luues, see ainult sõnade tegemiseks jääb ja tööpuuduse hädast möödakõnelemist tähendab.